

Костюченко Інна

викладач

ВСП «Новоушицький фаховий коледж
Подільського державного аграрно-технічного університету»
сmt. Нова Ушиця

ІСТОРІЯ НОВОУШИЦЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ПОДІЛЬСЬКОГО ДАТУ ВІД ЗАСНУВАННЯ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Новоушицький фаховий коледж Подільського державного аграрно-технічного університету є одним із найстаріших навчальних закладів аграрного профілю в Україні. На сьогодні він готує фахівців з 6 спеціальностей аграрного сектору. А починалася його історія більше 100 років тому за часів російського імператора Миколи II. Який видав указ про кредит на утримання в місті Нова Ушиця, Подільської губернії, нижчої ремісничої школи імені Барона Павла Павловича Местмахера. За указом з 1 липня 1908 року, нижчій ремісничій школі асигновано 2 тисячі 335 рублів, а починаючи з 1909 року – по 4 тисячі 670 рублів. Крім того, виділялось на обладнання та устаткування зазначеної школи – 29 тисяч 257 рублів 30 копійок [6, с.2].

Заснував нижче ремісниче училище барон Павло Павлович Местмахер, який мав маєток у селі Песець Ушицького повіту і хотів, щоб навколишні землі обробляли кваліфіковані спеціалісти. Барон був неодружений, тому з великою любов'ю ставився до своїх братів і сестер та їхніх дітей, їм же після смерті залишив своє майно [2, с.6]. Племінниця барона Павла Павловича Местмахера Олександра Вікторівна вийшла заміж за власника маєтку в селі Хребтіїв Ушицького повіту Михайла Оскаровича Патона. З того часу П.П. Местмахера і М.О.Патона об'єднували не тільки спільні справи доброчинності, меценатства і активної діяльності в різних земських органах (вони обидва причетні до відкриття земської лікарні, фінансування школи і ремісничого училища), а й родинні стосунки [1, с.8]. У жовтні 1909 року барон П.П. Местмахер помер в місті Кам'янець-Подільському, але був похований в селі Песець Новоушицького району. Життя його родичів трагічно обірвалося в 1919 році.

Зв'язок навчального закладу з родиною Патонів існує і до сьогодні. Михайло Оскарович Патон приїхав на Поділля на початку ХХ століття після закінчення військової служби і поселився на берегах Дністра. В місцевого пана Собанського він купив маєтки в селі Хребтіїв і Мала Шурка. Відставний штабс-капітан Михайло Оскарович став головою повітових дворянських зборів. У Новій Ушиці в заможного єврея Зільбермана Йойни він придбав будинок і сад. На кошти родини Патонів у Новій Ушиці було збудовано цілий квартал. Деякі будинки збереглися до цього часу. Пані Олександра Вікторівна Патон запропонувала створити перший у Новій Ушиці пологовий будинок, сприяла його оснащенню. Цей будинок зберігся дотепер, знаходиться він на території технікуму, в ньому проживають викладачі.

Хребтіївський маєток в 1916 році відвідав старший брат Михайла Євген Оскарович Патон, який в майбутньому прославив себе як вчений зі світовим ім'ям в галузі містобудування і електрозварювання.

У Новоушицькому коледжі немає такого студента чи викладача, який би не знав вислову Є.О. Патона «Метали – одна з основ сучасної цивілізації». Викладачі, студенти-пошуковці технікуму зустрічаються з старожилами, записують спогади, відроджують історію Ушицького повіту, історію родини Патонів і відслідковують зв'язок великого науковця з навчальним закладом.

Завдяки барону Павлу Павловичу Местмахеру у 1904 році на околиці Нової Ушиці, на вкрай заболоченій місцевості, непридатній для землекористування було придбано майданчик для спорудження приміщення ремісничого училища.

У 1908 училище прийняло перших учнів з числа міщан і селян. Першим директором училища став Воронов В.К. (1908-1916). Вчили тут слюсарів, токарів, ковалів, столярів. Водночас, давали початкові знання з російської мови, арифметики, рахівництва і креслення.

У 1918 році ремісниче училище було реорганізовано в трирічну середню професійно-технічну школу. Директором призначено Скворцова В.О (1918-1929). За період свого існування заклад провів сім випусків.

Точний відлік часу становлення Новоушицького технікуму механізації сільського господарства починається з 1930 року. Першим директором технікуму був Чехмістрок І.А. (1930-1932). Саме тоді на базі профтехшколи було створено цей заклад з чотирирічним терміном навчання. Перших кваліфікованих техніків-механіків було підготовлено і направлено на роботу в МТС у 1932 році. Останній, передвоєнний випуск, відбувся у 1940 році. З 1932 до 1941 року посаду директора обіймали Гунько Г.В. (1932-1935) і Самборський О.С.(1935-1941) [5, с.3].

У період тимчасової окупації 1941-1944 рр. фашистські загарбники повністю зруйнували навчально-матеріальну базу технікуму, в навчальних приміщеннях створили конюшні. Місцеве населення намагалося врятувати державне майно. Викладачі Головецька С.О. і Воронов В.К. зберегли багато підручників, які були використанні в навчанні в період відновлення роботи технікуму в квітні 1944 року.

Після визволення Поділля від фашистських окупантів у 1944 році почав оживати технікум, вщент зруйнований за час окупації. Силами директора технікуму Ожгібесова М.Н. (1944-1945), згаданих вище викладачів і студентів навчального закладу було відновлено навчально-матеріальну базу.

Протягом післявоєнного періоду з 1947 року технікум випустив понад 2100 техніків-механіків. Багато випускників технікуму закінчили вищі учбові заклади, працювали і працюють на інженерних посадах у сільському господарстві, займають керівні посади.

Тривалий час, тридцять років, після II Світової війни працював директором технікуму Снігур Г.С. (1945-1975).

Міцніла і розширювалася навчально-матеріальна база технікуму. У 1956 році утворено навчально-дослідне господарство, що дало можливість проводити практику з підготовки механізаторських кадрів. Через три роки (1959) почав діяти заочний факультет. Першим завідуючим заочним відділенням був Мушенко О.В. У період з 1959 до 1967 року заочну освіту у закладі здобули 440 чоловік, серед яких чимало відомих у сільському господарстві спеціалістів, зокрема: Пох О.А., Демчак П.О., Зваричук В.В.

У 1963-1965 роках розширився аудиторний фонд за рахунок спорудження навчального корпусу та реконструкції діючого в двоповерховий.

50 літній ювілей технікум відсвяткував при директорі Резніку Я.Ф. (1975-1984). У 1981 році розпочалося будівництво нового навчального корпусу на 960 учнемісць.

У грудні 1987 року було введено в дію новий навчальний корпус. Останню цеглину у будівництві було закладено директором навчального закладу Петручаком В.Г. (1985-2001).

Гордістю начального закладу є його випускники, серед яких:

Герої соціалістичної праці:

Кулик Ф.В. (навчався у технікумі у 1968-1973 роках);

Гайдашевський В.А. (навчався у технікумі у 1975-1978 роках);

Концевич М.Г. (навчався у технікумі у 1979-1982 роках);

Янчук М.М. (навчався у технікумі у 1979-1982 роках);

Юзюк О.О. (навчався у технікумі у 1980-1983 роках);

Сірий В.Я. (навчався у технікумі 1945-1948 роках)

Герой України – перший Герой серед виноградарів країни - Бялик М.І. (навчався у технікумі у 1968-1971 роках). Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня (2003 року), медаллю «За ефективне управління» (2004 року). У 1994 році обраний головою правління ВАТ «Радсад».

З 1947 по 1990 рік було випущено 11689 спеціалісти, із них - 1287 студенти отримали дипломи з відзнакою.

Коли з центральної траси в'їхати до Нової Ушиці, то здалеку, ліворуч, серед розкішних крон дерев біліють корпуси будівель з широкими вікнами. Це – Новоушицький фаховий коледж Подільського державного аграрно-технічного університету. У народі його називають «Кузня механізаторських кадрів».

Список використаних джерел

1. Мельник А. Хребтіїв привабив киян. *Наддністрянська правда*. 2010. №32.
2. Біленко В. Гордість і біль вітчизняної науки. *Сільські вісті*. 2003. №190.
3. Малишевский И.Ю. Рассказы о Патоне. К. : Наукова думка, 1984. 490 с.
4. Журба О. Прабатьківщина Патонів. *Наддністрянська правда*. 2009. №48.
5. Гурц В. Історико-культурна спадщина села Хребтіїв. Науково-дослідницька робота. Київ, 2010. 40 с.

6. Малишевський І. Міст через три життя. К. : Наукова думка, 1989. 295 с.
7. Рукописна книга. Історія села Хребтіїва, написана директором школи Г.П. Туряк.
8. Шпаковський С. Славна історія Хребтіїва. *Наддністрянська правда*. 2001. №№67-76.
9. Штока Н. Скарби роду Патонового. *Сільські вісті*. 2002. №95-98.

Кочерга Анатолій

к.с.-г.н., доцент

Філоненко Сергій

к.с.-г.н., доцент

Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава

ФАХОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З АГРОНОМІЇ ЯК ОСНОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО АГРАРІЯ

Поліпшення якості освіти є актуальною проблемою не лише для України, а й для всієї світової спільноти, оскільки відповідає вимогам Болонського процесу, що по праву вважається відправною точкою інтеграції вітчизняної освіти з європейською. Сучасне життя вимагає у здобувачів вищої освіти не тільки опанування ними змісту фахових предметів, але й формування у майбутніх фахівців відкритості до нових знань та мобільності, що передбачає їх уміння швидко орієнтуватися в специфічних питаннях сільськогосподарського виробництва в цілому та агрономії зокрема. Крім того, сучасний агроном має бути високоморальною особистістю, здатною усвідомити своє місце у світі та соціумі, бути спроможним до рефлексії власних вчинків та вчинків інших людей. Слід зазначити, що в нинішніх умовах інтенсивного розвитку науково-технічного прогресу спостерігається тенденція швидкого старіння знань і досвіду фахівців, що проявляється у відставанні їх особистісних знань та досвіду від передових розробок, різних новацій та сучасних вимог, які ставляться до відповідної посади і професії на виробництві. Цю тенденцію ми відслідковуємо, спілкуючись із стейкхолдерами – представниками відомих українських холдингів, компаній та сільськогосподарських підприємств, де працюють наші випускники, а також під час презентацій компаній та ярмарок вакансій, які організовуються в нашій академії щорічно. Таким чином, на жаль, утворився певний розрив між соціальними потребами і змістом та технологіями освіти. Тому, враховуючи сучасні вимоги ринку праці, виникла гостра